

Tradițiile de Crăciun

în anul care vine. În zilele noastre, dansul și-a păstrat doar caracterul de spectacol.

Colindatul

Colindatul deschide de obicei ciclul celor 12 zile ale sărbătorilor de Anul Nou. La sate, cu colinda merg copiii și flăcăii. Aceștia sunt organizați într-o "ceată", cu o ierarhie bine stabilită, existând un conducător și un loc de întâlnire. Primirea și răsplătirea colindătorilor sunt obligatorii, refuzul putând atrage ghinion. Colindele formulează de altfel dorințe și năzuințe ale oamenilor.

Obiceiuri din Moldova

În Moldova, se zice că spre Crăciun, fetele care vor să-și vadă ursitul trebuie să pună "din toate mâncărurile într-o strachină, pe prispă, sub fereastră", ca să-l atragă la degustat. Iar în ziua de Anul Nou, tinerele trebuie să deschidă poarta dis-de-dimineată, ca să le intre norocul și să se mărite. Câteva turte rotunde "precum Soarele și Luna", făcute de Crăciun, se păstrează până primăvara, când sunt puse între coarnele vitelor când pornesc la arat. În felul acesta, ogorul va da rod bogat. În ziua de Ajun, nici gunoii nu se dă afară și nu se împrumută nimic. Iar în noaptea de Crăciun, se spune că animalele ar vorbi, dar nu trebuie auzite de om, ca să nu-i meargă rău.

Măști în Bucovina

În Bucovina, măștile și deghizările ceremoniale sunt prezentate în majoritatea datinilor care marchează pragul dintre ani. Apariția pe ulițele satelor, în ziua de ajun a Anului Nou, a urșilor, caprelor, cerbilor, călușilor, moșilor și babelor, a „frumoșilor” și „urâților”, alături de plugușor și buhai, marchează respectarea „legii pământului”, care asigură pentru anul care vine belșug și sănătate.

Datini în Ardeal

În Ardeal, sărbătorile de Crăciun încep din ajun de Sf. Nicolae (5

decembrie), când fetele se adună și frământă împreună plăcintele care vor fi unse cu ou, pentru a doua zi. Doar la 9 fix seara, năvălesc flăcăii și se încinge petrecerea. Comunitatea sașilor practică de Sfânta Lucia (13 decembrie) un obicei special: capul familiei afumă cu o crenguță ținută pe jar toate colțurile casei, șurii, beciului, podului. Tot în Transilvania, în noaptea de Crăciun, credincioșii aruncă cu boabe de porumb strigând: "Rod în cucuruzi!", obicei amintind de lapidarea Sf. Ștefan.

Cum s-a stabilit data Crăciunului

Ideea de a celebra Crăciunul la 25 decembrie își are originea în secolul al IV-lea. Dornică să

eclipseze festivitățile păgâne care însoțeau, la romani, nașterea zeului Soare, Mithras, în această perioadă a anului, Biserica creștină a ales ziua de 25 decembrie, pentru a sărbători nașterea lui Iisus Hristos, deși la vremea aceea nu era uzual și recomandat să îți serbezi ziua venirii pe lume. În Statele Unite ale Americii, Crăciunul a "prins" destul de greu. Primii coloniști considerau că este un ritual păgân, iar în Massachusetts, Crăciunul a fost chiar interzis prin lege.

Pomul de Crăciun

Obiceiul bradului de Crăciun a fost împrumutat din Europa apuseană. La noi, datina împodobirii unui pom sau a unei ramuri verzi se întâlnea numai la nuntă (bradul de nuntă) sau la

moartea unui flăcău sau fete mari. Popoarele germanice însă decorau brazi încă din sec. al XVI-lea, atât în interiorul locuințelor, cât și în afara lor, cu trandafiri, mere și hârtie colorată. Se crede că reformatorul protestant Martin Luther a fost primul care a aprins lumânările din bradul de Crăciun. După primul război mondial, bradul de Crăciun a fost adoptat și de români, pe tot teritoriul țării.

Simbolul vâscului

Cu 200 de ani înainte de nașterea lui Iisus Hristos, druzii foloseau vâscul pentru a sărbători sosirea iernii. Ei recolta această plantă-parazit care crește pe alți copaci și o foloseau pentru a-și decora locuințele. Druzii credeau că vâscul avea puteri vindecătoare și chiar magice. La rândul lor, scandinavii îl considerau un simbol al armoniei, asociindu-l cu zeița Frigga, patroana dragostei. Obiceiul de a te săruta sub o crenguță de vâsc a derivat probabil din această credință. La început, biserica creștină a interzis utilizarea vâscului de Crăciun, din cauza originilor sale păgâne.

Steaua Crăciunului

Originară din America Latină și numită după primul ambasador al SUA în Mexic, Joel Poinsett, Poinsettia este asociată de localnici cu Steaua din Bethlehem, din cauza frunzelor mari și roșii, care alcătuiesc o rozetă în jurul unei flori mici, de culoare galbenă. Aspectul este unul de stea sângerie.

Superstiții

Se spune că...
...e bine să ai pe masa de Crăciun și de Anul Nou crenguțe de vâsc - aduce noroc.
...copiii născuți de Crăciun sau de Anul Nou sunt norocoși.

